

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ІНСТИТУТ ГЕОГРАФІЇ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (м. Варна, Болгарія)
ТЕХАСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ОСТІНІ (м. Остін, США)
ВИЩА ШКОЛА КУЯВСЬКА (м. Влоцлавек, Польща)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

III Міжнародної науково-практичної конференції

«ГЕОГРАФІЧНА НАУКА ТА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ Й ІННОВАЦІЇ»

19-20 жовтня 2023 року

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В ПЕРЕЯСЛАВІ
ІНСТИТУТ ГЕОГРАФІЇ НАН УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ
МІЖНАРОДНА АСОЦІАЦІЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ (м. Варна, Болгарія)
ТЕХАСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ В ОСТІНІ (м. Остін, США)
ВИЩА ШКОЛА КУЯВСЬКА (м. Влоцлавек, Польща)**

**КУЯВСЬКА ВИЩА ШКОЛА
у Влоцлавку**

«ГЕОГРАФІЧНА НАУКА ТА ОСВІТА: ПЕРСПЕКТИВИ Й ІННОВАЦІЇ»

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
ІІІ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

19-20 жовтня 2023 року

Переяслав – 2023

УДК 910.1+37]:001.895(082)

Г 35

*Схвалено та рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Університету Григорія Сковороди в Переяславі
(Протокол №2 від 28.09.2023 р.)
і рішенням вченої ради
Інституту географії Національної академії наук України
(Протокол №8 від 25.10.2023 р.)*

Географічна наука та освіта: перспективи й інновації : зб. матеріалів ІВІ Міжнар. наук.-практ. конф., Переяслав, 19-20 жовт. 2023 р. / [редкол.: Коцур В. В., Руденко Л. Г., Маруняк Є. О. та ін.]. – Переяслав (Київ. обл.), 2023. – 246 с.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Коцур Віталій – доктор істор. наук, професор (співголова);
Руденко Леонід – доктор геогр. наук, професор, академік (співголова);
Маруняк Євгенія – доктор геогр. наук, ст. наук. спів.;
Топузов Олег – доктор пед. наук, професор, академік;
Крачунов Хрісто – Ph D (Болгарія);
Секелі Владимир – Ph D (Словаччина);
Воловик Людмила – канд. геогр. наук, доцент;
Лісовський Сергій – доктор геогр. наук, ст. наук. спів.;
Носаченко Володимир – канд. пед. наук, доцент (відповідальний секретар);
Чехній Віктор – канд. геогр. наук, ст. наук. спів.

У збірнику представлено матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції «Географічна наука та освіта: перспективи й інновації», які присвячено дослідженню актуальних питань сучасної географічної науки та освіти, обговоренню потенціалу географічної науки щодо реагування на нові політики, ідеї, практики, які формуються на глобальному рівні та в ЄС у відповідь на основні виклики XXI ст., насамперед про наслідки російської агресії на людський капітал, поселенську мережу, природу і господарство України, міграційні процеси, загострення екологічної кризи внаслідок повномасштабного вторгнення росії.

Тексти представлено в авторській редакції. Редколегія може не поділяти ідеологічні переконання та наукові погляди авторів. За зміст, авторську позицію та достовірність наведених у статтях фактів і цитувань відповідальність несуть автори.

© Університет Григорія Сковороди
в Переяславі
© Інститут географії НАН України

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
HRYHORIY SKOVORODA UNIVERSITY IN PEREIASLAV
INSTITUTE OF GEOGRAPHY OF THE NAS OF UKRAINE
INSTITUTE OF PEDAGOGY OF NAPS OF UKRAINE
INTERNATIONAL ASSOCIATION OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT (Varna, Bulgaria)
UNIVERSITY OF TEXAS AT AUSTIN (Austin, USA)
CUIAVIAN UNIVERSITY (Wloclawek, Poland)

КУЯВСЬКА ВИЩА ШКОЛА
у Влоцлавку

«GEOGRAPHICAL SCIENCE AND EDUCATION: PROSPECTS AND INNOVATIONS»

COLLECTION OF MATERIALS
III INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCES

October, 19-20, 2023

Pereiaslav – 2023

*Approved and recommended for printing by the decision of the Academic Council
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav
(Proceedings №2 from September 28, 2023)
and the decision of the Academic Council
Institute of Geography of the National Academy of Sciences of Ukraine
(Proceedings №8 from October 25, 2023)*

Geographical Science and Education: Prospects and Innovations : Coll. Materials III International Scientific-Practical Conf., Pereiaslav, October 19-20, 2023 / [editors: Kotsur V. V., Rudenko L. G., Marunyak E. A. and others]. – Pereiaslav (Kyiv region), 2023. – 246 p.

EDITORIAL BOARD:

Kotsur Vitalii – *Doctor of Historical Sciences, Professor (co-chair);*
Rudenko Leonid – *Doctor of Geographical Sciences, Professor, Academician (co-chair);*
Maruniak Eugenia – *Doctor of Geographical Sciences, Senior Research Fellow;*
Topuzov Oleh – *Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Academician;*
Krachunov Khristo – *Ph.D. (Bulgaria);*
Sekeli Vladymyr – *Ph.D. (Словацчина);*
Volovyk Liudmyla – *Ph.D., Associate Proffesor;*
Lisovskyi Serhii – *Doctor of Geographical Sciences, Senior Research Fellow;*
Nosachenko Volodymyr – *Ph.D., Associate Proffesor (executive secretary);*
Chekhonii Viktor – *Ph.D., Senior Research Fellow.*

The collection presents the materials of the III International Scientific and Practical Conference «Geographical Science and Education: Prospects and Innovations», which are devoted to the study of current issues of modern geographical science and education, discussion of the potential of geographical science to respond to new policies, ideas, practices and in the EU in response to the major challenges of the 21st century, primarily about the consequences of russian aggression on human capital, the settlement network, nature and economy of Ukraine, migration processes, and the aggravation of the environmental crisis as a result of russia's full-scale invasion.

The texts are presented in the author's edition. The editorial board may not share the ideological beliefs and scientific views of the authors. The authors are responsible for the content, author's position and authenticity of the facts and citations given in the articles.

© Hryhorii Skovoroda University
in Pereiaslav
© Institute of Geography of the
National Academy of Sciences of Ukraine

Вважаємо, що сучасні природа і ландшафти України, їх давнє, різнобічне й активне господарське освоєння заслуговують на детальніше пізнання, ніж це було у минулому. Сьогодення вимагає перегляду не лише нашого відношення до географії, але і її нового розуміння [2].

Література:

1. Денисик Г.І. Природнича географія Поділля: навчальний посібник. Вінниця. ЕкобізнесЦентр. 2014. 184 с.
2. Денисик Г.І., Чиж О.П. Канський В.С. Відродження ландшафтознавства в Україні. Ландшафтознавство. 2022. № 1 (1) С. 6-16.

ГЕОГРАФІЯ МІГРАЦІЙ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

В. О. Джаман, Я. В. Джаман,

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

Розглянуті географія, масштаби і напрямки міграцій населення України у передвоєнний період (2006 – 2013 роки), період гібридної війни росії проти України (2014 – 2021 роки), період повномасштабної російсько-української війни (з 24 лютого 2022 року). Проаналізовані показники міждержавної та міжрегіональної міграції населення. Підняті проблеми внутрішньо переміщених осіб, надання статусу тимчасового захисту громадянам України за кордоном.

Ключові слова: міграція, міждержавна міграція, міжрегіональна міграція, внутрішньо переміщені особи, Україна.

GEOGRAPHY OF MIGRATION OF THE POPULATION OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR

V. Dzhaman, Y. Dzhaman

The geography, scale and directions of migration of the population of Ukraine in the prewar period (2006 -2013), the period of russia's hybrid war against Ukraine (2014 - 2021), the period of the full-scale russian-ukrainian war (from February 24, 2022) are considered. Indicators of interstate and interregional migration of population are analyzed. The problem of internally displaced persons, granting temporary protection status to Ukrainian citizens abroad was raised.

Keywords: migration, interstate migration, interregional migration, internally displaced persons, Ukraine.

Проблеми географії міграцій населення України особливо болючі й актуальні за умов воєнного нападу і вторгнення росії на територію суверенної держави України в 2014 році, що не могло не позначитись на їх причини, напрямки, обсяги, інтенсивність, динаміку та ін.

У передвоєнний період (2006 – 2013 роки) в Україні певною мірою стабілізувалися показники міграційних потоків. Зокрема, сальдо міждержавної міграції (за даними «Статистичних щорічників України») у 2006 – 2011 роках

пересічно за рік становило +15,4 тис. осіб (від +13,4 тис. у 2009 р. – до +17,1 тис. осіб у 2011 р.). Більшими показники міграційного приросту населення України були в 2012 р. (+61,8 тис. осіб) і 2013 р. (+31,9 тис. осіб). Домінуюча більшість регіонів (25 із 27) мали додатне сальдо міждержавної міграції, незначне від'ємне сальдо мали тільки дві області: Закарпатська і Рівненська. Протилежною була ситуація з міжрегіональною міграцією населення в межах України – тільки 7 регіонів мали міграційний приріст, а переважна більшість (20) регіонів мали від'ємне сальдо міжрегіональної міграції. Встановилися наступні просторові закономірності міжрегіональної міграції населення: а) найбільшою притягальною силою виділялася столиця держави (пересічний щорічний приріст +15,8 тис. осіб); б) зростало населення Київської (+3,7 тис. осіб) – на півночі, Харківської (+2,0 тис.) – на сході, Одеської (+1,8 тис.) області, м. Севастополя (+1,6 тис.), АР Крим (+0,9 тис.) – на півдні та Чернівецької області (+0,5 тис. осіб) – на заході; в) максимальне від'ємне сальдо міграції було властиве для Луганської (-3,3 тис. осіб щорічно), Донецької (-2,5 тис.), Кіровоградської (-2,8 тис.) і Херсонської (-2,1 тис.) областей.

Воєнна агресія росії проти України в 2014 році змусила українців покинути свої обжиті домівки в тимчасово окупованих територіях АР Крим, м. Севастополя і частин тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях в пошуках безпеки, як в середині країни, так і за кордоном. У зв'язку з бойовими діями в Україні виникла нова категорія вимушених мігрантів – внутрішньо переміщені особи (ВПО). У 2021 році (за матеріалами Міністерства соціальної політики України) на облік було поставлено 1459,2 тис. внутрішньо переміщених осіб. Найбільше їх було в Донецькій (512,2 тис.), Луганській (282,5 тис.), Харківській (135,6 тис.), Дніпропетровській (71,5 тис.), Київській (66,0 тис.), Запорізькій (56,3 тис.), Одеській (38,6 тис.), Полтавській (22,6 тис.), Херсонській (14,6 тис.) областях і місті Києві (163,5 тис. осіб) [1].

Все ж таки, в умовах війни 2014 – 2021 років (за матеріалами «Статистичних щорічників України») міграційний приріст населення України продовжував бути додатним: а) загальний приріст становив +130,1 тис. осіб; б) середньорічний приріст +16,3 тис. осіб; в) крайні річні показники – від +9,3 тис. осіб (2020 р.) до +22,6 тис. осіб (2014 р.). Від'ємне сальдо мали три області (до Закарпатської і Рівненської додалася Волинська область), 21 область і столиця мали приріст, але масштаби зменшилися, наприклад для Донецької області в 6,6 рази, Одеської – у 2,4 рази, Дніпропетровської – в 1,8 рази, Харківської – на 28,0 %, тощо; для більшості областей (16) міждержавний міграційний приріст був не значним і становив від 14 осіб (Херсонська) до 475 осіб (Тернопільська) пересічно за рік. Водночас, сальдо міждержавної міграції населення Києва зменшилося тільки на 6,5 %, а столичної області – зросло в 1,7 рази.

Виразніше проявилася поляризація показників міжрегіональної міграції. Регіонами міграційного приросту виступили: місто Київ і Київська область (пересічне щорічне сальдо +27,3 тис. осіб); Харківська (+3,4 тис.) і Одеська (+3,0 тис. осіб) області; з від'ємного на додатне сальдо міграції стало в Дніпропетровській (+2,0 тис.), Львівській (+1,7 тис.) та Івано-Франківській

(+0,7 тис. осіб) областях. Значно зросли потоки вибулих міжрегіональних мігрантів із зон безпосередньо розташованих поблизу бойових дій, тому від'ємне сальдо збільшилося для Донецької області – в 3,9 рази, Луганської – у 2,1 рази, Запорізької – у 1,8 рази. Значні показники від'ємного сальдо у Херсонській і Миколаївській областях.

Повномасштабна війна росії проти України (з 24 лютого 2022 року) зумовила значні потоки вимушеної міграції населення України. Впродовж уже першого місяця після повномасштабного вторгнення росії на територію України вимушеними мігрантами (за матеріалами досліджень Міжнародної організації з міграції) стали приблизно 10,1 млн. українців, у тому числі: емігрували за кордон 3,6 млн. осіб, в межах України мігрувало майже 6,5 млн. осіб. Міграція в межах держави відбувалася залежно від географії бойових дій: зі східного регіону мігрували 2344,9 тис. осіб, з міста Києва та Київської області – 1936,8 тис., з північного регіону – 1302,0 тис., з південного – 485,8 тис., центрального – 220,2 тис., західного – 187,9 тис. осіб [1].

За експертними оцінками Міжнародної організації з міграції (МОМ), на середину травня 2022 р. внутрішньо переселеними особами в Україні вважалися 7,1 млн. осіб. Проте, значна їх частина (4,5 млн. осіб) повернулася до місць свого постійного проживання [3]. МОМ періодично проводить базову оцінку в розрізі територіальних громад України, які приймають внутрішньо переміщених осіб, щоб зібрати початкові дані й простежити тенденції про кількість та географічне розташування офіційно зареєстрованих ВПО. Найбільша кількість ВПО станом на 30 червня 2023 року зареєстрована в місті Києві та Київській області (591,3 тис. осіб), Харківській (500,1 тис.), Дніпропетровській (386,6 тис.), Львівській (234,9 тис.), Полтавській (187,3 тис.), Вінницькій (165,0 тис.), Одеській (153,0 тис.), Запорізькій (152,8 тис.), Закарпатській (140,2 тис.), Черкаській (132,9 тис.), Івано-Франківській (130,2 тис.) і Миколаївській (115,2 тис. осіб) областях [4]. Дані оцінки кількості та географії розміщення ВПО засвідчує певну загальну стабільність показників (3,6 млн.) впродовж першої половини 2023 року і розкриває особливості просторових змін, що залежать від географії бойових дій та повернення частини внутрішньо переміщених осіб до місць свого постійного проживання. Значна кількість нових вимушених мігрантів появилася після терористичного акту росії на Каховській ГЕС.

Згідно даних Міністерства закордонних справ України, загальна кількість громадян України, які перебували за кордоном станом на 01.02.2023 року, становила 7989027 осіб, у тому числі: дорослих – 5841619 осіб (73,1 %), дітей – 2147408 осіб (26,9 %). Найбільше українських емігрантів у Польщі (1786 тис. осіб), Німеччині (1200 тис.), США (894 тис.), Чехії (632 тис.), Італії (400 тис.), Канаді (311 тис.), Іспанії (270 тис.), Ізраїлі (220 тис.), Угорщині (175 тис.), Молдові (159 тис.), Словаччині (149 тис.), Франції (147 тис.), Великій Британії (140 тис.), Румунії (126 тис.), Греції (101 тис.), Австрії (97 тис.), Нідерландах (95 тис.), Португалії (87 тис. осіб) [2]. З тимчасово окупованих територій здійснюється депортація українців до росії.

Впродовж березня – жовтня 2022 р. (за даними Eurostat) українцям надано статус тимчасового захисту в країнах Європи (найбільше в Польщі – для 1489550 осіб, понад 847 тис. – в Німеччині, біля 450 тис. – в Чехії; більше 100 тис. – в Іспанії (148,6 тис.), Болгарії (141,4 тис.), Італії (138,8 тис.); від 50 тис. до 100 тис. осіб – у Словаччині, Нідерландах, Австрії, Франції, Румунії, Швейцарії, Литві, Ірландії, Бельгії; від 25 тис. до 50 тис. осіб – у Швеції, Португалії, Фінляндії, Естонії, Латвії, Данії, Норвегії, Угорщині; від 10 тис. до 20 тис. осіб – у Греції, Хорватії, Кіпрі; а також у Словенії, Люксембурзі, Ісландії, Мальті та Ліхтенштейні [5]. Значна кількість громадян України отримали статус тимчасового захисту (або подібний статус у державі перебування) у Великій Британії – 150,6 тис. осіб, США – 170,3 тис., Канаді – 135,4 тис., Японії – 2,1 тис. осіб [2].

Література:

1. Вимушена міграція і війна в Україні (24 лютого – 24 березня 2022) / [Л. Філіпчук, Н. Ломоносова, О. Сирбу, Ю. Кабанець]. Режим доступу: <https://cedos.org.ua/researches/vymushena-migracziya-i-vijna-v-ukrayini-24-lyutogo-24-bereznua-2022/>

2. Вплив повномасштабної війни на міграцію українців: як масштаби переміщення оцінюють держава Україна та міжнародні організації. Режим доступу: <https://www.opora.ua/report/vijna/24523-vpliv-povnomasshtabnoyi-viini-na-migratsiiu-ukrayintsiv-iak-masshtabi-peremishchennia-otsiniuiut-derzhava-ukrayina-ta-mizhnarodni-organizatsiyi#%D0%9A%D1%96%D0%BB%D1%8C%D0%BA%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%20%D0%92%D0%9F%D0%9E>

3. Філіпчук Л. Вимушена міграція і війна в Україні (24 березня – 10 червня 2022) / Л. Філіпчук, О. Сирбу. Режим доступу: <https://cedos.org.ua/researches/vymushena-migracziya-i-vijna-v-ukrayini-24-bereznua-10-cheravnua-2022/>

4. Ukraine Displacement Data – Baseline Assessment – Raion level [IOM DTM]. Режим доступу: <https://data.humdata.org/dataset/ukraine-displacement-data-baseline-assessment-raion-level-iom-dtm> (2023).

5. Ukrainians granted temporary protection in October. Режим доступу: <https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/w/ddn-20221209-1>

ЗМІСТ

Л. Г. Руденко. ЗАГРОЗИ І ВИКЛИКИ АНТРОПОЦЕНУ І ЇХ ПРОЯВ В УКРАЇНІ	6
Андрейчук Ю. М., Біланюк В. І., Ваньо Н. О., Іванов Є. А., Курганевич Л. П. ВПРОВАДЖЕННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ПЕРШОГО РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 183 ТЕХНОЛОГІЇ ЗАХИСТУ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	12
Багмет О. Б. РОЛЬ РЕЛЬЄФУ ПРИ ПРОЄКТУВАННІ ТА БУДІВНИЦТВІ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТИВ	15
Байдіков І. А. ОСОБЛИВОСТІ ЛАНДШАФТІВ КИЇВСЬКОГО ПОЛІССЯ У МЕЖАХ ПРИКОРДОННОЇ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ ТА РЕСПУБЛІКИ БІЛОРУСЬ	19
Безверхий М. І., Лаврук Т. М., Москаленко А. М. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ З ВИКЛАДАННЯ ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ ПРИРОДНИЧИХ НАУК	23
Біланюк В. І., Котик Л. І. ОПП «СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ГЕОГРАФІЯ)» ОС «МАГІСТР»: ВИКЛИКИ І ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ	26
Бобир В. О. ТРАНСФОРМАЦІЯ ДОМЕННОГО ПРОСТОРУ У КОНТЕКСТІ ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ УКРАЇНИ	31
Бондаренко Р. І., Бойко О. В. РОЛЬ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СВІДОМОСТІ УЧНІВ	33
Бочковська А. І., Подвойська В. І., Руденко Л. Г. СІЛЬСЬКА ПОСЕЛЕНСЬКА МЕРЕЖА УКРАЇНИ: СТАН, РОЗВИТОК, ВТРАТИ (КАРТОГРАФІЧНИЙ АНАЛІЗ)	37
Борисенко В. К. НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ І РОЛЬ ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ У ХХІ СТОЛІТТІ	43
Василенко В. В., Казмірик І. Г. ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ У НАВЧАННІ ГЕОГРАФІЇ У 8 КЛАСІ	46
Вишня М. М. НАСЛІДКИ АГРЕСІЇ РОСІЇ НА ТРАНСПОРТНУ ІНФРАСТРУКТУРУ УКРАЇНИ: ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗБИТКІВ	49
Влах М. Р. МОВНІ ІГРИ В ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ І НАУЦІ	51
Воловик Л. М. ЛЮДСЬКИЙ КАПІТАЛ УКРАЇНИ: НАСЛІДКИ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	55
Голубцов О. Г. ЛАНДШАФТНО-ПЛАНУВАЛЬНІ ПІДХОДИ РОЗРОБЛЕННЯ ПРОСТОРОВИХ РІШЕННЯ ДЛЯ АЛЕЇ 12.7 У ВІННИЦІ	61
Грушко В. С., Грушко Г. Г. ГЕОГРАФІЯ У ПЛАНУВАННІ ПРОСТОРОВИХ СТРУКТУР І ПОТОКІВ У ВОЄННИЙ ТА ПОВОЄННИЙ ЧАС: ЛОКАЛЬНИЙ, РЕГІОНАЛЬНИЙ, НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ РІВНІ	64

Горошкова Л. А., Меньшов О. І. ЛОГІСТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ ТА ПОВОСННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	67
Гукалова І. В. ОНОВЛЕННЯ ІНСТРУМЕНТАРІЮ РЕАЛІЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВІЙНИ	71
Денисик Г. І., Чиж О. П., Канська В. В., Денисик Б. Г. ПРИРОДНИЧА ГЕОГРАФІЯ УКРАЇНИ: СУТНІСТЬ, СТРУКТУРА, ЗНАЧИМІСТЬ	74
Джаман В. О., Джаман Я. В. ГЕОГРАФІЯ МІГРАЦІЙ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В УМОВАХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ	78
Дронова О. Л., Макарчук Є. Є., О. С. Барилко. ТИПІЗАЦІЯ МІСТ-ПОБРАТИМІВ КИЄВА ЗА ІНТЕНСИВНІСТЮ ЗВ'ЯЗКІВ	82
Захаров О. О. ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ОСВІТНЬОЇ ПЛАТФОРМИ ТА ЗАСТОСУНКУ «MOZAIK EDUCATION» В МЕЖАХ ФОРМАЛЬНОГО ТА НЕФОРМАЛЬНОГО ВИВЧЕННЯ ГЕОГРАФІЇ.	88
Зеленська Л. І. СУЧАСНА КРИЗА В ГЕОГРАФІЧНІЙ ОСВІТІ: ДЕЯКІ ШЛЯХИ ПОДОЛАННЯ	90
Матвіїшина Ж., Івченко А., Кармазиненко С., Дорошкевич С., Мацібора О., Кушнір А. ГІС ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ ПОЕТАПНИХ РЕКОНСТРУКЦІЙ ПРИРОДНИХ УМОВ ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ У ЧЕТВЕРТИННОМУ ПЕРІОДІ	94
Ковальська К. В. ФОРМУВАННЯ В УЧНІВ ПРЕДМЕТНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПІД ЧАС РЕАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНИХ ПРОЄКТІВ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ	98
Король А. М. ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИКИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ НА УРОКАХ ГЕОГРАФІЇ У 7 КЛАСІ	102
Кононенко О. Ю., Дронова О. Л. РОЛЬ СОЦІАЛЬНИХ ОНЛАЙН МЕРЕЖ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТІЙКОСТІ МІСЬКИХ ГРОМАД ПІД ЧАС ВІЙНИ (ПРИКЛАД МІСТА СЛАВУТИЧ)	106
Костащук В. І. РЕГІОНАЛЬНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ	111
Кравцова І. В. ДЕСТРУКТИВНИЙ ВПЛИВ РОСІЙСЬКОЇ АГРЕСІЇ НА САДОВО-ПАРКОВІ ЛАНДШАФТИ УКРАЇНИ	114
Краковський С. П. У ПОШУКАХ КОНЦЕПЦІЙ ЕЛЕКТРОННОГО АТЛАСУ: ЯК УСЕ ПОЧИНАЛОСЬ	118
Куш О. О. ВОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БАСЕЙНІВ УКРАЇНИ. АНАЛІЗ ВОДНОЇ СИТУАЦІЇ В УКРАЇНІ ТА ОЦІНКА ВПЛИВУ АГРЕСІЇ РОСІЇ НА ПІВДНІ	122
Лейберюк О. М. ЗМІНИ ГУСТОТИ СІЛЬСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В МЕЖАХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД МІЖ 2001 - 2022 РР.	125
Літвінова О. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОСУВАННЯ НОВОГО ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ В ПОСТКОНФЛІКТНИХ УМОВАХ	129

**«ГЕОГРАФІЧНА НАУКА ТА ОСВІТА:
ПЕРСПЕКТИВИ Й ІННОВАЦІЇ»**

**МАТЕРІАЛИ
III МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«GEOGRAPHICAL SCIENCE AND EDUCATION:
PROSPECTS AND INNOVATIONS»**

**MATERIALS OF THE
III INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

Комп'ютерне верстання: Володимир Носаченко

Computer layout: Volodymyr Nosachenko

Дизайн обкладинки: Андрій Вовкодав

Cover design: Andrii Vovkodav

**Кафедра екології, географії і методики навчання,
Факультет природничої освіти,
Університет Григорія Сковороди в Переяславі,
вул. Сухомлинського, 30,
м. Переяслав, Київська область, 08401
*olimp-geograf@ukr.net***

Department of Ecology, Geography and Teaching Methods,
Faculty of Natural Education,
Hryhorii Skovoroda University in Pereiaslav,
Sukhomlynskoho Str., 30,
Pereiaslav, Kyiv reg., 08401
olimp-geograf@ukr.net

